

Београд у суботу може бити баш узбудљиво место за новинаре. Све је почело тако што је, 24. септембра, у 16.37, на сајту „Крв и част”, који је смештен негде у САД, објављен позив за окупљање 11. октобра у Београду. Тај сајт је, иначе, толико нацистички да је то зачудно. Мени се, рецимо, сложило када сам на њему угледао српску тробојку на чијој средини се башкарио велики црни кукасти крст.

Веома мали број људи посећује овакве сајтове. За позив на „Српски марш” ретко ко би сазнао. Али, 24. септембра, у 23.31, дакле свега неколико часова доцније, на веома посећеном сајту Б92 са згражањем је пренесен овај позив. Истовремено је објављен и апел да се сместа крене у одлучну акцију против „српског нацизма”. Одмах након тога, ЛДП је затржио забрану овог скупа. И неколико најпознатијих НВО из грађанистичког сектора упутило је позив надлежним органима, а нарочито Борису Тадићу, да се хитно забрани митинг неонациста, као и све њихове организације.

Ови и други апели за забране нису били баш најпримеренији. Реч је о нерегистрованим групама и о непријављеном скупу. Ни полиција, ни председник републике не могу да забране нешто што постоји само виртуелно, на бизарном сајту и ван домаћаја српских власти. Међутим, проблем је био у томе што се апел за забрану није односио само на нерегистроване нацистичке групе. Он се директно односио и на неке регистроване и веома активне организације. Наиме, за исти дан, у Дому синдиката, био је заказан и скуп неколико НВО из патриотског сектора („Двери српске”, „1389”, „Номоканон”, „Светозар Милетић”). На трећем месту у Београду, за исто време, била је заказана и 81. „антирежимска протестна шетња” у организацији „Протеста 2008”. „Пешчаник” је, у свом алармирању јавности, све ове организације једноставно изједначио са „Националним стројем”. На питање новинара на кога је тачно Чedomир Јовановић мислио када је тражио забрану скупа 11. октобра, представник ЛДП-а Зоран Остојић је рекао: „Јовановић је мислио на све – и на скуп у Дому синдиката, и на оне наТргу Републике, као и на 'Национални строј’”.

Како би се јасно дистанцирале од неонациста, патриотске НВО су отказале свој скуп. Њихови представници су одлучно одбацили сваки фашизам као „антисловенски” и „антихришћански”. Али, онда је откривено да је 11. октобар дан рођења Војислава Шешеља. Тако су и радикали доведени у везу са неонацистима. Истовремено, „Антифашистичка кампања”, новоосновани савез „покрета, синдиката, удружења грађана и антифашистичких организација”, заказао је на истом месту, само сат раније, „нестраначки и општенародни протест”. „Антифашисти” су најавили своју шетњу до Теразија, где су нацисти 1941. обесили петоро грађана. Да би дошли до Теразија, „антифашисти” ће морати да прођу Трг Републике. А тамо ће се управо у то време окупити демонстранти „Протеста 2008”. Огласио се и неизбежни „Образ”. Он је оптужио „Антифашистичку кампању” да иза ње стоји „најгори србски олош: сорошевске НВО, анархисти, чедисти, педерски активисти и остали безбожници”. „Образовци” су најавили и да ће „патролирати централним београдским улицама како би спречили парадирање безбожника којима је једини циљ борба против свега што је Свето и Честито”.

Све ово одвећ мирише на још једно насиље на улицама Београда. Човек не може а да се не запита – није ли то насиље заправо и планирано? Не треба ли из Србије још једном да

у свет оду слике кратко ошишаних младића који поздрављају уздигнутом руком, а онда се туку са грађанима и полицијом? Није ли основна идеја свега да се направи што већа гужва, после које би сви непријатељи „здравих евроатлантских снага” у Србији били изједначени са нацистима: и суверенисти, и конзервативци, и национални либерали, и антиглобалисти...?

Они који стављају кукасти крст на српску тробојку или су без памети, или су провокатори. Такође, они који на истом месту заказују контрамитинг и још при томе хоће да иду на трг где се одржава трећи митинг, ни сами немају превише памети, или су и они провокатори. Озбиљни и пристojни људи могу само да се надају да ће 11. октобра полиција боље одрадити свој посао него 29. јула. Полиција треба да спречи одржавање свих непријављених протеста. Она треба да спречи кретање учесника једног митинга у правцу другог митинга. Она, такође, треба да онемогући све самозване „патроле”. При томе, не сме бити повређено ничије право на мирно окупљање и протестовање, нити се због шачице провокатора и насилника смеју забрањивати легални зборови и легалне организације.

Наћи меру у свему томе неће бити лако. Али, очигледно, у времену које нам долази, ништа више неће бити лако. Велика економска криза ваља се из Америка ка Европи. Сви знамо каква све тоталитарна зла такве кризе могу да изнедре. Србија је у много чему подељена земља. Али, оно у чему пристojни људи из „обе” Србије не смеју бити подељени јесте приврженост грађанском миру, политичким слободама и уставном поретку. Ко год у суботу буде поткопавао ове вредности, мора сносити последице. Али, није ли проблем баш у томе што то не чине само „српски нацисти”?

[објављено: 09/10/2008]